

Posudek na diplomovou práci Fakulty humanitních studií UK v Praze

Autorka práce: **Bc. Kateřina MOHROVÁ**

Název práce: **„Včelaření v České republice na rozcestí“**

Ved. DP   Ing. Michael Bartoš, CSc., Fakulta humanitních studií, UK Praha

Úvod

Autorka diplomové práce Bc. Kateřina Mohrová si zvolila za téma své diplomové práce zajímavé a aktuální téma, jakým včelaření bezesporu je. Jeden vysokoškolský student mi před čtyřmi roky sdělil, že je členem včelařského spolku v Písku a že hlavním programem výročních schůzí je vyřazování členů z důvodu jejich úmrtí – věkem. Že on sám je o generaci či dvě mladší než zbývající členové a že za posledních pět let nepřibyl do spolku žádný včelař z jeho generace. Tato informace mne zaujala a uvažoval jsem, proč tato stará lidská aktivita nepřitahuje již mladé lidi. Z tohoto důvodu jsem uvítal, když Kateřina Mohrová přišla s návrhem na téma diplomové práce, které by bylo zaměřeno právě na problematiku včelaření v České republice a motivace včelařů pro tuto činnost. Další pobídkou, proč se zajímat o toto téma a případně vést tuto diplomovou práci byl fakt, že prostřednictvím mého syna sleduji nové poznatky v oboru polinační ekologie, kde se ukazuje, že ekologická role včel (jako opylovačů) byla v minulosti přeceňována a že tuto roli zastává i celá řada jiných druhů.

Vlastní hodnocení a připomínky k práci:

Formálně práce odpovídá požadované struktuře diplomových prací. Obsahuje všechny nezbytné části (kapitoly) včetně obsáhlé diskuse. Celkově je práce podrobně členěna a po doporučených úpravách se stala přehlednější. Jazyk práce je čtivý a nenalezl jsem žádný významný gramatický poklesek.

Rozsáhlá literární rešerše - celkem 65 stran a téměř dvě stě citovaných zdrojů domácích i zahraničních (mimo internetové zdroje) ukazuje, že autorka se vnořila do problematiky včelaření velmi důkladně. Z hlediska vedoucího diplomové práce bych sice uvítal literární rešerši méně rozsáhlou a zacílenější k daným výzkumným otázkám, na druhou stranu však takto široce pojatá rešerše umožňuje širší vhled do problematiky včelaření, nehledě na to, že může posloužit jako výchozí informační materiál pro další studentské práce.

Z důvodu nedostatku vhodných respondentů (viz i samotný úvod posudku), případně jejich malé ochoty vypovídat k dané problematice a na základě provedeného pilotního průzkumu

došlo v průběhu vlastního výzkumu k částečné úpravě plánovaných metod výzkumu. Došlo i k rozšíření výběrového vzorku na všechny věkové kategorie a původně zamýšlená modelová oblast byla rovněž rozšířena. Zde je možno spatřovat nejslabší místo celé diplomové práce, avšak autorka diplomové práce netvrdí, že za zdroj informací využila reprezentativní vzorek českých včelařů, případně že studie vypovídá o celkovém stavu včelaření v České republice. Jedná se tedy o kvalitativní výzkum a určitou sondu do života včelařské komunity, i když, jak vyplývá z výsledků, mnozí včelaři se za členy této komunity ani nepovažují.

Studentka Kateřina Mohrová pracovala zcela samostatně a aktivně, s vedoucím diplomové práce konzultovala zejména možnosti jednotlivých výzkumných postupů a techniky získávání potřebných údajů.

Je možné konstatovat, že cíle diplomové práce tak, jak byly stanoveny, byly splněny. Autorka diplomové práce si stanovila tři výzkumné hypotézy, které v rámci možností výzkumu a získaných výsledků otestovala.

Práce přináší řadu zajímavých informací a údajů, z nichž některé i vyvracejí moji domněnku, že včelaření postupně vymírá a je záležitostí pouze starších včelařů. Ze získaných dat je zřejmé, že zájem o včelaření spíše roste a stává se i určitou módou.

Je jisté, že ideální by bylo oslovit větší vzorek respondentů a provést pak i kvantitativní zhodnocení získaných dat, případně provést analýzu dat druhého stupně. Kvantitativní výzkum pak napovídá, že vypovídací hodnota zjištěných výsledků je jaksí „exaktnější“. V diplomové práci však byl zvolen výzkum kvalitativní, který je nutno stavět na stejnou úroveň jako výzkum kvalitativní.

Otázkou zůstává, zda autorka dostatečně vytěžila z dotazníků a rozhovorů veškeré informace, případně zda si tyto informace zaslouhovaly větší analýzy. Na základě provedeného výzkumu by bylo vhodné vyslovit i nějaké další otevřené otázky, které by mohly být v dalších pracech studovány.

Z mého hlediska (biologicko-technické zaměření) postrádám v práci přehlednější vyjádření dosažených výsledků (tabulky, grafické vyjádření, obrázky), na druhou stranu jsem si vědom, že u kvalitativního výzkumu je tento požadavek neadekvátní.

Jsem přesvědčen, že práce přinesla řadu zajímavých výsledků a diplomantka prokázala, že zvládla jak práci s odbornou literaturou, tak i připravit a realizovat dotazníkové šetření i pilotní výzkum formou rozhovorů a kvalitativně vyhodnotit získané údaje. Stálo by za úvahu, zda stručně shrnuté a okomentované výsledky by nenašly uplatnění v nějakém včelařském

časopise či bulletinu. Byl by to možná odrazový můstek pro širší výzkum této problematiky například pro dalšího diplomanta.

Otázky:

- Jak vy osobně spatřujete za současných podmínek další vývoj včelařství v ČR? Jaké podmínky byste osobně změnila a proč?
- Jakou roli by mohl sehrát internet pro mladou generaci v propagaci včelaření? Je vůbec žádoucí rozšiřovat základnu včelařů?
- Jaký je váš osobní názor na tzv. „divoké včelaře“?

Závěrečné hodnocení:

Studentka Kateřina Mohrová prokázala schopnost samostatně zpracovat výzkumné téma a splnila tak základní poslání diplomových prací. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **velmi dobře** (počet bodů 13).

V Českých Budějovicích, dne 26. ledna 2016

Ing. Michael Bartoš, CSc.
vedoucí diplomové práce